

بازدید شد
۱۳۸۴

۱۰۷۴۵

کتابخانه مجلس شورای ملی

کتاب: مجله - جلد: در سخنری و ادب درویشی

مؤلف: _____

موضوع: _____

شماره قفسه: ۱۰۷۱۱

شماره ثبت کتاب: ۸۷۱۸۴

۱۰۷۱۱

تکلیف فرستاده شد
۱۰۷۱۱

بازرسی شد
۹ - ۳۷

بازرسی شد
۹۸۷۱

[illegible][illegible][illegible][illegible]

[illegible][illegible][illegible]

در زین خورشیدان شدل ملوین دران سادت
 یکسکنان داخل زمین مکر صیل سطار
 دیگر کفر بیمل خلقت آدم بود انکس
 دران ایام دنیا کمال طریحان بجان است
 کدیس لیس از فضل و سداد در دور
 دیگر کفر کرم بود از شخص زبده فارغ
 که از بعد یافت زین کوکب با طریحان
 بدلتان شخص باشد سون بی نوع بی حساب
 که بعد سال دیگر زند بی اندر د عالم
 بین که رفتن آن باین مکر کت کاران
 دیگر از خون کافورس از رفتن دران
 دران دور حق ایجاد در اول خلقان
 که از آن خورشیدان علم شد حضرت بجان
 آتش زود رفتند و بعضی از صفی ماندند
 خطاب کرد از انصاف حضرت زود اند
 غرض بعضی دران رفتند بعضی از صفی ماندند
 هوان خلق که از رفتن آفرینند در جانش
 شوقا فریدند از طوفان بود ایام است
 هر کس از آن آفریند در آن خلق رفت پیش
 میایدن مومنین و در زین دهر کسان
 هر کس از آن آفریند در آن خلق رفت پیش
 میایدن مومنین و در زین دهر کسان
 سواد را جواب این بود ایامی
 شوقا فریدند از طوفان بود ایام است
 هر کس از آن آفریند در آن خلق رفت پیش
 میایدن مومنین و در زین دهر کسان

[illegible]

خادم بواب گفت در اندک که بکنم

بواب شکایت

ای طاق ابروی تو اجابت که دعا

ای ماه عارض تو در نشو و بردار

ای غنچه دهان تو در گلشن وفا

بشکفته میچو بلبل و میکن بسرها

از بهر شکفته چهر صبح و بهر ما

ای صاحب مثل شمع عید در حساب

کویدی سوال سنگی و سحرش نشو برباب

دیگر بگویم ز وضو واجب ای جناب

از باطلات از بنو کویم من از کتاب

گویم ز باطلات وضو آنچه کرده است

از قله حضرت نبوی وضع گشته است

اول فجاج و نوز و در ذکر خیر و غاب و مست

تحقیق داده که با تو بگویم بر آنچه مست

دیگر اگر رسد بوضوی تو بیک حدیث

که در وضو گرفت تو باطل و عیب

دیگر بوقت آنکه گشتی بر دو پای دست

پاراسکن بلند که کردی وضو شکست

ناجلوه که میسر که بنموده تواناج

کردی سوال سنگی سحری کنم علاج

اول زنگ و گویک ده ظم علاج

چون زنگ میاز یک و دو کردی به بی علاج

کنک در میان دو و سه بنموده فجاج

پیش از رکوع بوقت رکعت بی پنج

پیش از سجود و وقت سجوده بی علی

بعد از سجود مست و را صحت فجاج

بعد از سجود باید از بهت برین صلاح
انجام رکعت به پیشین واجب صلاح
آنکه تشهد و سلامی بکن فلاح
بکن ایستاده باد و نشسته بود صلاح

کنک دو چهار چه کردی نور و وقوع
در حال ایستاده بوقت رکوع
باطل کند نماز تو را نیز در رکوع
در حالت سجود نمی شایدت رجوع

بعد از سجود کنک کنک دو و چهار
سجده دهد نماز نایم کنک شعاع
آنکه بنای رکعت خند دار در چهار
بر کو نشیند خیز آنکه سلام دار

چون جمع مست خاطر از رکعت چهار
بعبار سلام باید از احتیاط کار
دو رکعتی ز بعد نماز است در چهار
نایم کو دقت قبول بدوگاه کردی رکوع

کنک سه و چهار بحر جانی از نماز
باشد صحیح بکنند نیز سه و چهار
باید بنای کار کناری تو این نماز
انجام با خوشنوع و خضوع کی توان نماز

بعد از نماز خیز بداه احتیاط را
بر رکعت ایستاده بباید سلام ترا
میکن شفع هادی روز بخا ترا
بحر صابکبر از این شده بر ما ترا

کنک در میان دو و سه و چهار کمر شود
قبل از رکوع بوقت رکعت خبر شود
قبل از سجود و وقت سجوده کمر شود
بعد از سجود کمر شود معذور شود

بعد از سجود هر که نمازت بود صحیح

آفتاب مجروح و عود سخن مقبول را
 باجی و قنطوره بورا بر شرح طول را
 بافتاده رنگ کرد آبی الهام قدح
 کسوفه مفرده را لب کردند اما اندر
 آن کنند مهری شاد و خوشتر شد
 حلقه اصل قشور با میخ خاضر کرده
 حلقه شلاق و قبیحی نو تو غیر شد
 از جراتان طویل زد و نرسد نام
 رف و خرا و عشق در سحر کائنات
 سر فراز از شریعت این زمانه عشق
 کینه سخاوت طریقت عارفانه عشق
 جرگه اهل حقیقت ^{شماره} عشق
 معرفت اران استاد جهان عشق
 نفس در مایه عشق و عشق در علم نقیر
 شامد مشهوره اول قال خاک نور را
 قاصد دجال روح نور افلاک نور را
 چرخ ممالک گزینش چرخ و چه نو لاک نور را
 حق زیاده کرده است هم فهم ادراک نور را
 عرش کردستی و قلم با مسجد الاقصی ارکانه
 تابعا بنی قبه با مقامه ملاص
 این مقامه صریح عارفانه دارد سه نام
 هست و پانزده با چهل چارست این صحت غام
 این اشع در دست حنث تشبیه بر اهل زمام
 آدم و نوح و خلیل و مصطفی طایع منعم

این خصم روزگار مکنو من سخنی و دم
 اندر کن بتیغ زبوی جوی جوهر صر
 در جوار شیرین و زندگانی را چه ^{حکایت}

در هر مرز مصاف که کوپا سخنی و دم
 هنر پادشاه مجلس فغم نو کلا
 مینمیدم آنکه بگویند سخنی و دم
 شاه فرنگ قیصر روم دیار هند
 لالند پیش من که ز مناج حیدر
 تیغ زبان ببلاده بمن مرتضای
 زبر که این کینه غلامان قدیم
 اول سوال میکنم از کسوت کمر
 چیزات کسوت تو بگو در بر بدم
 از رشتن و زلف و دیکس جریه امر
 بر کو بواب تا که شده خوب با ورم
 خادم منم که فافع ام از در که خدا
 در پیوزه میکنی و تو کو بی سخنی و دم

مدت که شد بشوق جهالت قلند رصر
 در راه فقر سلسله جهالت این در صر
 لافی ز غلظت مزین که نداری تو معرفت
 در راه علم دانش فقرت جویده اصر
 هر جا که مبروی تو مزین لاف خود زیاده
 افتاده باش تا که شوی تاج بر سر
 کشتی که بنی بنا خن خرد کنصر
 کشتی بنا خن نکند ناقلند رصر
 باز آمدم که سجده کنم بسوی دوست
 تا و سر عرش بشنود این سید شمع صر
 روشن کدای در که ناهست از شرف
 در دم درید از درو کتنا که حیدر
 در راه عشق مینم و لاف خرد کلاف

رشته شل به در میدان حضرت خورشید
ای مبارز پیش من هرگز منن لا و نعم
زنک زنجیر و جریده ان قضا و قدر علیک
پالهکن و در سر از صفر را بر خورده است
بر میدان کنند و حدت از کی منته است
پنج منزل را در یک خط منتهی بوده است
قالب و قوس بر تو کسوف صاحب علم
در هر یک سر و دوز کلاه مهری
سکن میدان بهاید منزل مفرد بروی
بعد از آن سکن قناعت را مقدم بشمار
م عصا و شیره کبره سغره پیغمبر
ده ناز دارد عصا تاریخ دنیای عدم
حیدری و جوب قاشق در کوزه مفردانه

کند و میگوید و تاج سرو بر کوه خزان
نعم جو میگوید در نظم ای حوری و ناز
باز مکرره با قطار و با چرخ آرم میان
پنج منزل انایم خدمت عالی رفیع
مرشد نایب عالم عارفان عشق عشق
قابل عشق ثالث صاحبان عشق عشق
مفت شد و چار عشق که بیاز عشق عشق
چار ضرب پنج ملت و ده ناز عشق عشق
دشمن و خوش عهد بیعت را بخاتم دم بدم
بست قاپی آرازی حیدر کشود و مصطفی
حق کلامت در ناز و دموال مرصبا
قاپی اول ناز خاتم بود اندر سما
مطلقی قاپی را بود تشبیه با شبر خدا با هر سجده
هر بنوا کند اسباب این دارد چه نعم

شش قدم را بجز درویشانه میسر کرده اند
شد مرشد را شبیه کلاه سر کرده اند
یکه زنک و صندلی افتاب و زر کرده اند
شیب و صندلی و مصوکن افسر کرده اند
مهر و خراب با سنجاده ها کردم در قصر
یکه زنک و شال و سمال ابریه عالی جناب
چار زنک خط و موج کبره چون جناب
نخینه هدیست حیدری استاده چو در درختان
پنج آیه آیه خنق هست پیش آفتاب
مطبخ فلان خنقانه شور از روی م
بر کوه سبز که در کوه ابریه در میدان بود
مشت پر و چار کبیر سخن سخنان بود
اصل میدان طریقت جانی غضا با بود
بهری و نافر و ابلق شرح بی با بود

از کفیل پوش و زوزانل با همه خیل و شمش
باقی و زوزان و شال و کوه کوه کرده ایم
با دلیل سوز و دانی هم بر خورده ایم
پنج و شبر از با و رو کس سروده ایم
اصل لاری بند با تنک و آیه مانده ایم
کسوف سنی و سه رفت آرم ایام و نیم
صاحب سلمانیم با بی بندگی
سنگ و تیغ و لنگ ای آرم ز دوی حوصله
دشمن و مقراض در مایه ناز و نیر فاصله
شده آیه نایب تا خنق زاده را جمله
با همه آلاب سلمان ثانی حاد قصر
تکیه پرست لکن و رشته مفتول را
با نغیر و با نغیر کسوف معقول را

اگر آید این اولی دلیله را بر غیبت چیست
 به آنکس این وجهه با نماز توبه بر نشود
 بر و زشت خود را در دیار خلد بشاند
 بنزد احمد مسل و دواعل که موافقند
 ز موهله افاضل تر و ز کس را نمی ماند
 کوهی که جهارم را نوم چشم نوا خنجر
 پس الله الرحمن الرحیم
 السلام ای صاحب طوق زنجیر و علم
 السلام ای ها دقان نه محقق و علم
 السلام ای سر فرازان کما و محترم
 السلام ای کز انک اندالان چاو و شرم
 السلام ای سید فیض تنبیه بحر
 بر باب باب و طریق عشق است عشق
 نکته سخنان کسرا از شنیق عشق است عشق
 پیشوایان شریعت با عشق عشق است عشق
 اختیار حقه صاحب رفیق عشق است عشق

بر حلالیها ای صاحب جاده و رویش عجم
 کو شکر از بند این استیاء قاپ در زمان
 تا کنم اعلام کشف در حضور عار فانی
 بعد کسوة شرح قاپ را کنم بین یک بیان
 شد غنی و مضایقه شد وید عشق را سخن
 آورد در نظم پیش حقه صاحب کرم
 از قضاوه منزل اقل بود ای نکته
 زنده سیل آورد در نظم هر کس بود کعب
 حلقه توحید بنجام مختلف از سر سنج
 معنی اصل خلیلی که بعد با من سنج
 عشق را نوری مژده آید عهد و قسم
 جای رنجبر قرق نزدیک قرآن خداست
 کشتی و مظهر نبوة با مرید رهنماست
 شکل آنک از لام الف لاد و قضاوه پیشواست

ذکر از دوسه و چار رنگ با طلش بر نواز
 بنده جمله ارباب توفیق اندر ایام
 ذوبی که کوهی که شود باله قوت امکا
 شوی از قدر و قیمت دوست دار قوت و درویش
 بگو از شک دوست و پنجه را با ف
 درین مجلس بنده اهل آداب انو میلک
 تا خود را از قید غشسته در این ورته برهانی
 ز چار و پنج بر کرای برادر کز ننا دان
 ز شک دو چار و پنج دارم بر تو خجسته
 ز سه و چار و پنج کنیز که بی با مقصود
 از کوهی ز چار و پنج بنمای محبت
 دو شش و یک کوهی با سه و شش شد شغفه
 چهار و شش بگو با پنج و شش تاد رسی عشر
 شود اعمال تو شکو کنند از پیل کن پیکر
 ز دوسه و شش تشریر فرمای که غفلت

دو چار و شش را خاطر نشانی سانی مدین مخد
 دو پنج و شش آنجان قد مد بر خور
 سه و چار و شش افراید بطلب هر کس ایمان
 از کوهی سه و پنج و شش در عرس مبدان
 بری کوهی سعادت ترا بنادان را اسنادان
 چهار و پنج و شش هر کس که بید جا کردیم
 ز بعد این دوسه من چهار و شش از و هریم
 ذکر از دو چار و پنج ممکن غنیمت بودیم
 بمن بر کوه و نا خاک در ش با یکس دویم
 بگو از سه و چار و پنج و شش بیک شده صارا
 ز شکایان بطلاق ز سلو بات بر چار
 بگو از دوسه و چار و پنج شش تمام
 از کوهی جواب جمله بطلاق و کله
 چه این گفتی ذکر بر کوه زو ریا دین چیست
 این احمد وصل شریف رسم دین چیست
 طریق شرح کرد بدین ماری روز دین چیست

شاکه میراد دم کرده بودند و همرا دارده بودند منافع
 بیت را در دارا از آنجا که می رفت معنی بود که بوسه
 خوش را به بشام نزد که آن میرسد و دیگر در ضعی که
 امروز در لوه سر از بیست با دم فرستاد که بکر
 بکرسان درخت بخورد اگر چه به شجره جان در در
 و اگر فادان با شتر دانه شوی بفرمان خدا نظر بر آنکه
 چون فرستاد آن دم را او در نظر اندام با آن فرست
 افتاد بجای درخت ثوبی و بر یکی درخت روان
 چون دم را از آن بیست بران کرد و در ضعی نگاه
 جبهه بنال و فرقه که آن خوب بود که حضرت دم
 نیکم و بگویند بدست دم ده که با همرا میرد که مایه
 درخت

درخت کندم بخندیدیم و گفتیم که لا تغیر بنما شجر
 فکونما مع الظالمین و درخت ازان را به راه او
 کردیم یا بمعنی که هر که با مقام معطر رسد که شجر
 درین معقورت الحفا که همیشه شوا ادا نشاند
 بر آن بخواند جو آن ثلثه نه با یکصد و اندوهی سبک
 و نهی که اگر از راه بیست میفرستند جو آن میفرستند
 چه بیست نشود و دیگر اگر دم سجد و نشست
 سال یکصد و بیست و ده بده و نیکم بر آن چون بیست
 بده و از آن بیست و ده درخت هم با او مواظبت
 معنی و آب چشم دم دهد و در و با قوت و از جهت
 و بریان و شکرها قیمتی که شجره معروف است

به برانند و آب چشم او را شمع بیکو اندازد که شمع
 ازان را لا شیخ اجر الحسنی و بر آن عصا که نیکم کرده
 بگویند و چندین هزار بیت خوش کرد را استجا برید
 اورد و بگویند آب چشم حضرت دم بگویند معلوم
 خدا را بخوبی که ازان را شمع بیکو اندازد و فصل دیگر
 بر سر که از آنرا که او را میباید لبث بگویم بگویم و بیست
 لبث ازان دم مانده و بعد از آن به پیچید آن کرد که شمع
 رسیده و هم چون در میان آمدن دست برست تا آنجا
 و از او شان با بنیا و نیکم و با او رسیده و به موسی
 حضرت پیغمبر است و آن دم موسی آن حضرت را
 دعا کرد و علم او را ازان حضرت حاصل کرد و شمع
 درگاه

در کدام خدمت میفرموده نور علی علماء موسی او موسی
 اعلم طریقت از حضرت نقل کرد و در راه حق و اصل است
 و که طریقتا بر معلوم شد که هیچ بهر و امامی و اولیا
 و بی پر و دیگر میفرموده اند ازان حضرت حضرت
 بنیای که طاهر و انبیا می سابق رسیده تا به در خاص
 که بنیای که محمد صفا و از حضرت بر ملتو منزه و از او
 بحکمت است آنهم مخصوص صلوات است و ازان ایشان
 بقصیب دو را از شاه فاسم ازان رسیده فصل دیگر
 در باب تلای و خرقه و دیگر بند و بانگ در شمع او که نیست
 که بر سر کرده فاف و ضلالت اگرستم با معنی بی که بگویند
 و بیعت خلعت از بیست از بر ایشان اوردند
 و حضرت به ایشان ازان را لبث و تلای بر سر ایشان

[illegible][illegible]

خبر و شایسته بود که بکشت از نشان هزاران شایسته بود و
 از شایسته اعتقاد و نظر غیر عباد بیت چون بقدرت
 خدا عز و جل کرد از انظار اشترایا بعد از آن
 از برای رسیدن او بد از غیب قومی را که در ملک
 بند و بالینک بر سر ملک را از چشم حضرت معصوم
 بر میان بند و در غایت حق هم هر دو را بد
 بر افتاد از انظار چشم خورشید در بر خورشید
 که چه از این صفتان نه غایب از دست
 که بر این پیشانی زنانه حق است هر کس که گفت
 این چون که کرد از خدا فضل اگر کسی بداند
 بگویند که است و کلام او از انوار کسی است که جواب
 بگویم که کسی بخواند است معاد بگوید و چون وصلیم

دادند و از آن در خدا شایسته کسی نبود و سر کار
 و در کمال طهارت و صفا و در کمالی و کمالی و در کمال
 کرد و در کمال بود و در خطاب اندر هر یک از آن
 و بهشت بند و بهشت سر کرد و بهشت در هر حضرت
 معصومی دارد که شایسته حضرت است و در هر یک از آن
 اول است که شایسته حضرت است و در هر یک از آن
 و بهشت سر کرد و در هر یک از آن
 در هر یک از آن که به خدا شایسته است و در هر یک از آن
 کردی و از این راه را بر سر خدا و از هر یک از آن
 فائز از انظار ملک است و از هر یک از آن
 خرقه خاصه و غیر آن را که در آنجا و آنجا به خدا شایسته
 و حضرت معصومی که کشت است به اسکان بود و در فضل

چون چنانچه بگویند و بالینک در هر حضرت معصوم
 و بر میان اول است و از آن که اسکن در میان
 شد که بر اینهاست حضرت در میان که در راه و اب
 حیات در فضیلت او شد اسکن در راه و اب
 تا از زمان که در خطرات در راه حضرت را از زمان که
 و هم بر خطرات بود و از حضرت است است است
 که بر این که بگویند و بالینک را که حضرت معصوم
 که از اب و از خطرات بود و از حضرت است است است
 از آن که بر این معلوم شد که این خطرات با این معصوم
 رسیدند از آن که بگویند و بالینک از ایشان است
 و سر هر عالم را علم ایشان گرفت که در هر معصوم

بنا شد و این معصومان که بگویند و بالینک تمام تمام حضرت
 رسیده و از آن مقام تمام تمام تمام تمام تمام تمام
 بقیه حضرت معصوم و از آن در هر یک از آن که بگویند و بالینک
 گفتند و یکی از یکی از اینها یکی را بگویند و یکی را بگویند
 اقل از بند و بخل را از آن که در علم او که بگویند
 سخاوت را و در هر یک از آن که بگویند و بالینک
 بر بند و در هر یک از آن که بگویند و بالینک
 از آن که بگویند و بالینک که از آن که بگویند و بالینک
 چیست گفت سهم خدایست و از آن که بگویند و بالینک
 و بنا است بر شایسته ای که ها ایضا است و از آن که بگویند
 ستم و از آن که بگویند و بالینک که از آن که بگویند و بالینک
 زهد هدیه است فصل که از آن که بگویند و بالینک
 چیست که بگویند و بالینک که از آن که بگویند و بالینک
 طبع و ستم را که بر بند و در هر یک از آن که بگویند و بالینک
 فصل که بر بند و در هر یک از آن که بگویند و بالینک
 بیان است و از آن که بگویند و بالینک که از آن که بگویند و بالینک
 شایسته بگویند و در هر یک از آن که بگویند و بالینک

قبله دست بود تکبیر احرامت بدن
 پیر یارند دست راست و دست چپ بایند
 یاری حق خیر شر هم دستی شیطانان
 ذبح کردن ای سر بر دست بر دست
 شرب خمر احرام چون کبیر دشمنان
 روی دست چپت دست یاری دست راست
 منزه احوای دست راست بر دست راست
 اندک دایم بیکف صاحب هفت علو بود
 جز تو کل نیست در دست بدان ای نکته
 دل دهد رخصت بر او و دیده بانند
 از دست بر تن و هوا و ری را نند پی کجا

من روانی نیست زادی جز تنو کلا بر خد
 مویخ ان حبیب الله و لباش عقل دان
 انکه پیش از تنو بمنزله میرسد بالند نظر
 دل نهند اول بمنزل بعد بارنگ و لغزشان
 ابلق از صید رسو در شهر روح لایه
 فایغز از وی رسد ان شهر کبیر ستان
 کسوت از خیر زندان از قطب دین حیدر بود
 مانند مرغی طار رسیده منزه از ان رفان
 تزلزل ابدال و مرغین از خلیل الله بود

اینچنین مشهور و هر اندر هر روز و جمعه
 رشتن و پنبه خنجر اسمعیل و بر دانه ام است
 جعد حله و فکری نایبک او را انچه بود
 هست این شکر بهر حلال با از با بای عمر
 پنبه ما قدر هست و فکری که داری در حیدر
 زانکه تو هم ز غم و غم از غم است
 موزه از اسحق پیغمبر با لالاب
 ناعصا بود و شانه و زلف و بقلندر مادم
 بر زمین و سر کفر که بر عصا مندر نه در
 در طریقت ابرار و سنی سیم راست در زمین
 این حوله و حقیقت قطبیه ان بود چون هم
 ابرو و لاله شوق از کبریا زانکه با کبر از حیدر

اینچنین مشهور و هر اندر هر روز و جمعه
 رشتن و پنبه خنجر اسمعیل و بر دانه ام است
 جعد حله و فکری نایبک او را انچه بود
 هست این شکر بهر حلال با از با بای عمر
 پنبه ما قدر هست و فکری که داری در حیدر
 زانکه تو هم ز غم و غم از غم است
 موزه از اسحق پیغمبر با لالاب
 ناعصا بود و شانه و زلف و بقلندر مادم
 بر زمین و سر کفر که بر عصا مندر نه در
 در طریقت ابرار و سنی سیم راست در زمین
 این حوله و حقیقت قطبیه ان بود چون هم
 ابرو و لاله شوق از کبریا زانکه با کبر از حیدر

این شعر جلالت و لعجز است

شکاکا شکاکا شکاکا شکاکا شکاکا

کریم هستی در طریقت رهبران

از تو می بینم سوار باد و طالع

باز گویند تو فرزند که هستی در

میشد و بریت که بلبلان در فضل

قبل دست بگو باین که دست راست

الهم که دران دست خوشی ز خیر

روزی است و پشت دست منزل احوال

هم بگو باین چه داری بر کف اعدا

چیز است بر دست حلال و حرام

این دو معنی را بگو عارف نیکو

رضت راحت که در او رهبریت

کی بمن مل می د با زار دست

باز پس گو اندرین ره زاده را

مویه ز اهد چهره باز که است

هم بگو باین که بر پیش از تو

کیست اول یا نه بد بر منزل او

ابلی ز خیر و ز نکت را بگو که است

هر چه داری در طریقت جمل از با

از غیب این ز لیل و از شسته از خیر

از که لهری مثل بر و قلاب دار

دست را بر گو ز نکت کی و نایب

ایچیدین مغتول را هم از هنر صید

باز گو هم از که مانده ز نکت ز

صوفی بایت ز کیست از سالکان

از عصا و ضویشدن بر گو که

از که مانده ز نکت با سر و دست

ای عزیز من بسیار از هر چه

هر که میگویند سوابق این علامت

هست و انا و مسلم باشد بر هر

چیز حاجت بر قدم صوفی بر شاگرد

ناشور را که ز حال غار فارغ

بشن از من این سخن را عارف

هر سوز را که در می زارمت

اول از فرزند و چه در می شد

اهل نظر و اهل صفا را عشق
ای بر شومار و شمار عشق
آورده ز راه تحفه این درویش
یعنی که جمال بیقرار عشق است

قدم هفتم

در فقه کسی که صاحب دار شود
در همار سعادت بر خشتی زیند
سر کشت نکر و داو ز افسان کس
از سجده شکر نه سرا فرا زیند

قدم هشتم

یارب که منباد در جهان هیچ عمت
اقبال بود و مطیع و دولت خدمت
جان نیست مرا تحفه چشتم خونبار
اورا کنم از شوق نثار خدمت

قدم نهم

ناگشت فقیر و بی سوا چاکر فقر
کردیم سر اش مشرق را فخر فقر
جوز نیست مرا تحفه قبولش فرما
کاش انبیت نموده اند افسر فقر

قدم دهم

ای اندک سترا بر شد اولادیش
از خلق کمال جود و روانش
خواهم دست بیستم از بهر خدا
زیرا که بر سو دشمنان در دست جید

قدم یازدهم

شکر این که بر بنده ممانندم
مقبول قبول صاحب الزینم
پایت بگذر تا بسو کم این شاه
بعد از عمری که بنده ممانندم

قدم دوازدهم

ای دوست فقری ز سر صدق صفا
کیلی که بود ز اسنان فقر
از یاد دست چهر بنده گشتم بفرست
از تکبیر پر سر افراز شما

رخصت مشتق

اکنون که سر افراز شدیم انکسیر
از پس ستانوار سترا بر کسیر
چای بنما که بنده علی گری کرم
یابن وجد عبدات مسکین شقیق
استلام

در سلسله فقر خایون باشد
در دینی عقیقه همه را در کار است
که کار فرزند و مسلمان باشد
نخلین ز سالکان با تقوی داد

پوشیده جلد

از سلسله است نین و در باب طریق
هر کس که بداندست و اگر تحقیق است
پوشیده را ندیده و زین فقر را باشد

پوشیده را در دست

کشتی هاند و ز نو در دروازه فنا

و صفی باشد و در و در ال عبا
هر کس که بدین صفت را در دیناه
این باشد و زین سسش را در زینا

دوازده قدم اول

عایم که از کور و فاصله ایم
از صدق بیابا بسوس شما ایم
عاصاحب در دینم سوار لطف طیب
ای و دست با میدر بفا مدام ایم

قدم دوم

اول کعبه صوفیه

ای که در شو کعبه را باب نیاز
از صاحب کعبه بخت در هوا و از
دارم چه امید اندر ایم بنظر
لیکن با خازنه تنو را صاحب از

قدم سوم

صدیگر که از لطف خدا و نه چنان
شد و مقصود ما از پس این برده عیان
چون کشت مراد ما بلکه حاصل
واجب نه این همه شک را در

قدم چهارم

خال انداز که فایض صید است
زین نیست که کام او لشکر را گانست
که سالک که کوچک که ایدانست
هر کس که در انداز و ز نادانانست

قدم پنجم

اقبال چه شد طبع حاصل شد کام
از وحشت شوق یافت اقدیم از
از خال رخ فقر فقیر را با
بر طلعت بر سوز سوز را شاه دلام

قدم ششم

منظفی کو به

ای بهادر که تو محو احوال

که بهایب ز راه فقر نشان

خدمت عارفان حق صیقل

ناباشی تو مضطرب و حیران

کز پیر یی بیسندست

از که فرمانداست اندرون و

هنگ شاکر جبرئیل امین

بیو دار ناد او بخیر و ناز

باز از نظقت اگر پرسند

بلجیبت ز لسانم بترسد

بلست بیک لایق و نشان بر خور

مجدید ز ظاهر است در ازل

تغیر یز باطن است هم بشو

دیش قوس است جود نبات جهان

از تو تو جوین ممان ^{خاست} بجهان

صاق سلمان سوار سلیمانست

برک سببش بود هم از سلیمان

ایکد خوراندیم نطقیم اینست

باد کار است از زبان اساطیر

انبار هفت و صله

ای دست چیده که دارم بر کف

بارش شرفیل ز شرفی زانجف

هم مصیبتان بادم صحرایان

کام یافتد است این غفران

هر کس که بشکایت با نش بحقیقت دان

در سلسله فقر فنا طاق بود

این برک که پس ششید ام رویه

از آدم خالکست نفاق بر

وصفش چه بگویم که بخیر اندر نما

این زینت فقر با نثار از روی زمین

قلوب نشان ز مرغان باشد

تا روز قیامت ان جیوانان باشد

از حیدر قد بدین رسید اسد بر نما

وصفش چه بگویم

این زینت نشان بر د از صا داده

وصفش از نمانند غار فان اکاه

از حیدر قد بدین رسید اسد بر نما

بارش همدوم ذکر ز نایب اکاه

این نعل نشان ز لاله با باشد

این زن را ز صید است بمسئله بکر

شاید نیست که شاطرات با نادارند

نطق

بسم الله الرحمن الرحيم

بشنو از من و لیل ادا بج

نطقی چند زیایه قصاید

تغلیق را که فقر مرا بیا کرد

او سو کل جوی سخا کرد

استمرات که رنگ را بپوشید

لذت فقر هم از او نوشید

خلعت بر تن نال کشید بهر

بافت ز نکتها ری نقد و خبر

ز جیل غرق زروق بر سر بود

یادگار ز شاه حیدر بود

وصله بچین چه فلاست

غلت فوق است نشان الله کرد

حیدر ز رنگ بر سر است

لباس است فقیر است

وصله هفتین جریه در

کنش شمع مجلس حیدر

محتاج منزل

بچه منزل ز حال شاه حیدر

بشنو از بندهای عزیز بن پدر

مصلحیم از حلال حرام

منزل افش سخاوت

با شاد از جمله کارها بهر

مصلح دیم از حلال حرام

فروع کردان بقو پیغمبر

منزل سویم از سلیم نفسی

همچو سلامه سوزن قنبر

مصلح چارم از غذا کردن

در راه چار نفس ز خیر و زشت

مصلح پنجم و فاکر دست

همچو الناس خضر پیغمبر

اصل نطفی ز زار حیدر

نقد بهی الخیر معده که کوه سر

غدا لغظ غتر

ز غدا لغظ غتر کردم غذا و است

که شاد هوسلای قیامت

ز غصه چهره از غلظت منزل

از راه شد و قضا نام غتر است

چه مغرور قدح آمد خصال هر من بین
 بشو همچو به جنایه ناکسار نیک و حق
 ابتدا رخسار عارف غافل قل قل
 بشن ازین سخن آتشه غار دل دل
 چه چهره مقتضی ناکس از دل دل
 دایم او را در آتشه کامل مل مل
 هست چون کام از او حاصل صل صل
 وار و در زبانم شعله هر دم دم دم
 ز سر شوق صبح شد او مم مم مم
 حق حکمت رقص در اعظم مم مم

طیر اوج جوامع مع اشیا هم دم
 بلب لبک جعد زناخوان و سوزان دل
 کامل کامل کامل کامل مل مل
 لایق منبر و سندان و در لایل
 رقص النکر شده بر همه افضل فضل
 نانا قاف مدحش شده ام ز زل
 سازم نابینان و اصل داخل داخل
 عالم آدم و انیا هم هم هم هم
 صاع الحکم طالع و صابر بر صاوق همه
 قائم ز کعبه راجد جد کل کل امم

نور دل را بسوزان آتش اعظم ظم
 شوار دل همه را زین چه غافل بل بل
 نالغفس در قفس هست چه بل بل بل
 تابستام منم بهر عطا دل دل
 خوش طره حش که از شوق ترقی کل
 ناکس از کفر تم جهر چه کل کل کل
 تاخت رکنم از دل دل بل بل بل
 ظاهر اوج و در شوق از دل ناظم ظم
 غایب که نیست شریط بیط غم غم غم
 فکر بهر سوده بود غافل ظالم لحد

چون جناب ز دل جان غلام عظم ظم
 شوق متاع علی باغ شوق غافل قل قل
 مست شعر

شاطر پسر کبر سوز و فاصده
 باز ناکس از لازل صد المده
 این ز ناکس ز کینست دین خورشید
 ببار سوز کینست از کجا امده ار

جواب

شاطر پسران طغیر بر پا دارند
 باز ناکس و ز لازل صد امداد

از تاب ستی بر خشمه ز رویش

از تاب ستی بر خشمه ز رویش

عسکر قبله مرا بدرد و جبار اعنفند

جمله سلسله داران ز کیوان زمین

هر یک صاحب طبع نیست در اقلیم زمین

حاضران همه اینجا زیارت زمین

شیخ مهسدر که بر دظلمت زینت ازین

هادی راه خامرند و راه را عشقست

صفره که چو چک ابدال جهان بسیار

شاعر و پیر خرمند جهان بسیار

مرد جاووش سخن و زبانیان بسیار

خشنود از خلیلی که سخن بسیار است

اندوین بنم رخ سرو و عمارت

خشنود

سینه دم چو خنجر و نیل و رنگد

دلمه خنود و خنود و باهران را دیو

که فرزند بر قهر بر افش جهانیش

جهان تیره کان بد چون دل که بر

ز ظلمت پالت شد از سرفی تیغ خشنود

طلوع صبح صادق شد بکبریت و شوق

عشق کرده عالم را با بریت حق و سحر

خداوند که با بریت خدای تو چرخ صعلوق

حبیب و رسد تا آنکه ازید بر سر که در

خداوند که بر دوازده و در و نماز که

همان که در جهان شد ناز و چون به

در از این بر ده غم عجبی دل را ندادم

ز نامه رنگد فغانش بکبر از باغ ارم

که نادر کلشن صبح و ز الله اعظم

در است با من چون بوسه ز کام نه

ولا نا چند هستی از پیش چشم و

نقش افکار که در حق را هفت روز نیست

دو یک نشاء حبیب عبرت اندر پیش و

بعد نیل چندی غرور چه جان در قفس

چه خن لایق ندارد اندر برین منزل

که از زوایا کاهی زین دشن سخن

که در کوچه سخن را شایع اندر

از شیر جان چکیده حوالگشته
چون نه شد شکر لبش حلال و تدار

سراج

سراج همه عنان او شیرینست
از سوزن نجیب کار او رنگینست
عنان دور فتنه صبر نهفته بدل
چون مرکب شوق وایم اندر زینست
صخاف

صخاف که شیرین از اوراق از او است
از مشقه از اشک کفشت حاصل نیکو

چسبیده به نام بسکه به نام در دستش
چون صفی رخسار که او فانی است

علاف

علاف سر که کندم و جوق دارد
نزد فکر غم که نه و نه سو دارد
از که تر مشغول تر از او که کفشت
در بازار اسب نقاشی از او دارد

جبنان

جبار سوز و در خوشی شش چیده شده
جانها چو خیمه از کف و او که نشسته شده

از تاب تنو بر خشنه رویش
ان خال سیه کشته بهی که مسموم شده

نمست

اولا نامه اسرار خدا را عشقست
دوم از علم رسول و دسر را عشقست
بسمو که عبودیت خدا را عشقست
ثالثا بر و ره را عباد را عشقست
مخالف که در بارین بنم و معیوم تر مند
در بر اهل معانر همگی خنجر مرا
همی عیبی بهر سر خلق و صند

و کسوتر که بدین عشقش کرم کردند
کفتم از جان که حیرت نهاد را عشق
الب که خوشتر نماند به کف چاه بخت
از خنده است که مگر تر به بخت

و کسوتر که بدین عشقش کرم کردند

داد بر رخ خلیل و برال خلیل

و بجزر شلبم

هم که گفت که من هوای عماره مند

بنگر چو سحاب بخیر من چند

هستم چه کلید بیست هفت حریف

انجام و ذوال و بیت الف در بندم

جواب

از هو و فناها رخ فاما بخیر

میت شد از شمار عا میخو

از پنج بند که فدا ام اصل عدد

در بینم نگیر و رخ فاما بخیر

اندر عدد و هفتاد و یک بینم

هم در نر و پنج و سه دو و میخو

از بیست و هفت حرف و آن بخیر

بیک فاخته بند از رخ فاما بخیر

تسلیم شدم چه اندر این در فاصد

نگیر و غار اهل بقا بخیر

بایات هفت و صد

بخیر من ز حیدر حلال بود

بوسه نکند هر لکه عشاق بود

ایه کل طاف
در کار با ناز و دل
علی ایوب و ابراهیم
الله انت المجد المجد
سید الکبر مرشد و لکبر و لکبر
و اطفال و لکبر و لکبر
در هر فو و فو و فو و فو
و لکبر و لکبر و لکبر

هر که که بیانش بخیر و یقین را بد

در عزت ز رفیع و فنا طاق بود

سوال

ای که هستی در طریقت نکند بنظر

این زمران از معنی زنجیر بخیر

هر صیانت شر فلان یخچین از هر

این معانی را کن رخ کن را هر

جواب

ای سحر معانی زنجیر سیر حسی

بسته زنجیر را از جگر خدیت

شمار از شر فلان بکسر و سوال

دارم از هر قناعه بر نشان اندر

سولات عطار

عطار که زلف عارف مشهور و زو

رخان قدش چو نقطه موهو

عالم ز عبیر عو و عبیر شد

مشک از عرق فند و ز خوش

فنا

فنا که قند با سزایک دارد

از نقل نبات خوش و صبا حاد دارد

اکل نعمت من بد جمعیت را
بر خواجگه کاینایحد صلوات
در آداب دست نشود

ای هر طرفی که بنده روانم
من گمان ستوارها را صورت دارم
چون موسی عمران بدیضا کف
از بهر ستواب دست شواله دارم
ای دست خورشید آمدن در این نیم
دار چید ستواب دست شوزو دیار
تا دست ضفا دهند در دم بیقین

پیران طریقی و مرشدان مختار

وله

سر خود را بر برین بسپردم
زنده بودم و پیش قدمم
سوز کردم و در ستمها شدم
از میان آب دست شوزو بدم

جواب

همچو ایست با جلالا باشی
مثل بلبل بصد صفایا باشی
محبا ان کمال را در رویش

دم سلمان که با صفا باشی

در اند جلال
السلامی اند فرغ عارضت
در هر سوی نشاء لعل لب شوق
کی در اشتیخیدن را سرخشی بر پایا
کر نبی در سر عشق منطق بر پایا

بیم

ای سر سوز رویت فسون جلال
در راه تو که دیده اجل خون جلال
از نسبت انش جلال تو شده

پس روانه داسوخه مفتون جلال

یا سر سوز

هستی یقین اگر شوقی علی
پیرم سخن بین نویس کوثر جلی
خلقان بینی دهند صلوات همه
ایا بکه صلوات همی داد بینی

جواب

کونم سخنی یا تو بر همان دلیل
تا لکه نکرده خجوابش تو دلیل
هر که در رسول دین بیا در صلوات

ای یافنده زلفنا حسن خوشه مر قبا
 وایت مزه قافحات را که غلات
 خج بنو در نعمت حق نور شده
 القصه در این بن زلف و اللهی
 بینا بخرایه است معر شده
 جان همرو صال با پس نو شده
 عجل اند و ناعه اشکام
 این را به بعد از خود در حلام
 هستی یقین ز سر معنی گاه

رحمت بتوار قاعده دان معن
 کردی بر لطف حق قبول درگاه
 آمد چه فرو در سفره ارها در راه
 جواب
 برو دولت پادشاه اسلام درود
 گفتیم ان از موصوله عشقت
 تعظیم کنم سر هم اینجا بجو
 آمد چه ز رخصت تو بر سفره
 سحر و بعد از آن سر
 دلخاک بند بکننا چون مردان
 چو به سفره حق از رو لب و در

در مجلس اهل فقری مونس جان اما ز تو ای مرشد ای راه بر طریقی
 خواهم که شوق نعمت حق مریض بدان که رخصت هست سفره ارم بیان
 در مجلس اهل فقری مونس جان اما ز تو ای مرشد ای راه بر طریقی
 خواهم که شوق نعمت حق مریض بدان که رخصت هست سفره ارم بیان
 در مجلس اهل فقری مونس جان اما ز تو ای مرشد ای راه بر طریقی
 خواهم که شوق نعمت حق مریض بدان که رخصت هست سفره ارم بیان

من در حق ارم و در بار من
 بر دیده من که ز ازل مهتابی
 بر درون چشمم از دیدن لبت
 عازم گفتم ز بهر جید لبت
 افتاد ز من برای خط
 بگردید من که ز ازل مهتابی
 بر درون چشمم از دیدن لبت
 عازم گفتم ز بهر جید لبت
 افتاد ز من برای خط

باز شاه و بیسوار خان و سلطان و وزیر
کاسبان و وزیر کار و مردمان و بنظر
زادین و کعبه کوین و حاجیان عشق
اهل سر فر هر که باشد یوسف هم از غریب
طایع سلاج و خفاف و کرم و طیب
رایض حلاج حداد کا تب شخص
ثابر و فرزاد و راز هم از کسب
شاست و خیاط را با نجیبها عشق
مسکون و در کمال کرم و نیکو با نعل
شین و کرم با کوز و کر چیدار با رعیه

کار و کر ششیر و کرم و نیکو با سفند
کاسه و کرم و نیکو با سفند و کرم و نیکو
کرم و کرم و کرم و کرم و کرم و کرم

رباعی

بهر روز دست من ستوین دانه وصل
تا آنکه شود دل تنوای بن خلیل
از کوه شده چشم ستوین و از راز نما
در هر دو وجه تمام شود مراد خاطر

جواب

دشمنها ستوین را برین نیاز هستی غافل

کاز خنک اهل و دینش و دین خاطر
جمعی کوه بند و در صندل جهان
از آب طلا و فقره این دانه وصل
رباعی

آورده ام نیز دست و دل کلشن
جور سبب خف و درت ای دانه وصل
لایق نبوی و کرم و کرم و کرم
سر را بگفت و کرم و کرم و کرم
جواب

بوی کرم و کرم و کرم و کرم و کرم

اما اگر بارش خند مت اولم

کر جان و نیست از روی و نیاز

در همین منزل فرو و شل و کم

ولم

اول سخن از حمد خدا بسم الله

منبع و زلفت مصطفی

هر خطه ز شوق مطرب میکوبد

باز شاه و کرم و کرم و کرم

علیک صد سلام از روز و راز

بهر از صدق با و رفتن

بجز در کرم و کرم و کرم و کرم

پیمان عهد او
انکه باشد از ازل عهد پیمان در دست
در عدم انکس که شخص اول و هنو زان هم نش
همچنین آمد و شد هر کس چنانچه عشق است عشق
کامستان و بوسستان با همه باغ چین
سبز و ریحان و سنبل ارغوان و یاسمن
نرسد رنوبت کار عنا و جنت یاسمن
غنی و تنگ قدم با شاهان اغمن
هر چه رود بد در بهار ان از گیاه عشق
ستوت و زرد لعل و سبب خال خال نار
قسی و شفاف نال و انکو ز انجیر و کناب
قریب و ارمود و خرما با بهر پشمه دار
نور و نارنج و لیمو با ترنج خوش و غدار
کوچه و کیلا س از ازل عهد عشق است عشق
قرص و طار و مس و کبد و طوطی باز و غا
عند بیه بلبل در شان سر آید خوش و نوا
الکلات در آید و فان و جغد کین از نوا
کف و عصفر و زهره و جرج غلا
هم خر و تان با همه مرغ و هوا عشق است
به فیل و کرکدن با پیور و کرکدن غلا
دیگر از شیر و پلنگ و خر و نر نادان

غتر و زرافه و میمون جمله اهل
صنی و خرگوش و خرگوش و خرگوش
با نهنگ اهل دریا را ز ما عشق است عشق
مالا لالک سرور اهل کرب
حاکم معنوره و هر عا دل صد رام
داور علم و علل اهل مدد علم
خاکم کار همه هم کامل ملک عدم
همچنین هم از شرف تابش عشق است عشق
بیش یعنی بیش یعنی بیش یعنی بیش
بیش یعنی بیش یعنی بیش یعنی بیش
نقش ظن زن بشیری بیش یعنی بیش
خفت خفت خفت خفت خفت خفت
بشنو و بشنوی که گفته تا بشنوا
عالم علم اهل هم عادل عدل علم
سالک راه سلوک عالم کل سلم
کامل کل کمال و آدم اهل کرم
خار و سر و سر و سر و سر اهل هم
ماس و لاله حاصل کمال و عاشق است عشق
در جهات هر کس که باشد و ز نر و نر
از شریف و وضع سید بر نوا و بر

بعد از آن که هم فدا کنی که با عشق است عشق
ذات و چون هست بی چون چو عشق است عشق
فی الحال که تو هم بر صبح صبا عشق است عشق
همچنین که تو هم هر خطه بر روزگار عشق است
عشق دیگر باز که تو هم بر همه اهل سما
جنت و رضوان حق طر حور و رسد ز لبت
نزد فلک را سوسن هم انجم و طافه ز کما
حاصل عشقش با تو قلم نایب و لسا
با عمل لایک که تو هم از صد قضا عشق است
نزد فلک با هفت درخت هیئت صبح شام
هفت کعبه را در کربلا عشق جنت کو تو نام
پیچ و وقت و چه مازارگاه و سدا اندام
بر دم صبح صبا این هر دو دم ذکر و نام
بکیست که تو هم بر نگام دعا عشق است عشق
بر دیوار ده برج کو تو هم این چنین عشق مدام
شور و جوار و حلا چنگ را در نام
شیر را با خون شیران عقرب صبح و شام
دلجو ماهی را درم از قوس از جگر پیام
هر دو برج را باز کو تو هم رهنا عشق است عشق
لکمان عمرش اعظم با جمیع حاملان

فایمان و زکریا ز لکمان و ساجدانه
غار فان و غلبه دانه صبا خان زاهدانه
ساکدانه و خاشخانه و خاکخانه و افغان
مرشدان راه را هر یک جدا عشق است
انجیا و اولیا را عشق و دیگر لایق است
پیر راه مرشدان را عشق و دیگر لایق است
هم رسید و پیر و لایق عشق و دیگر لایق است
همه همان همه مرشدان را عشق و دیگر لایق است
بر همه و پیر و لایق عشق و دیگر لایق است
عادلان ناصحان را از ره عز و عالی
عشق نهادار رخصوا عشق زین را از ره عطا
از لایق این همه را لایق این چنین کو تو
هر که از ره خاطر خیر و خواهد و عشق جلا
سید و شیخ و نقیب لایق عشق است عشق
دیگر از پیران بر جا از صفار و از لایق بلبلان
هر که از ره طریقت و مرشدان اهل زمان
در حقیقت در شریعت هست عیان
ساکدانه و هر با ال عبا عشق عشق
همه مان و عمر مان را عشق و دیگر کو تو
هم کسر را کو بنام عشق و دیگر کو تو

عیش و لعل جبرئیل و اوی علیست
نکر سوسنی آسمان جای علیست
هر مهر نبوت رسول مددش
کردیم نظر نقش کف پای علی
ای حرم بارگاهست قبله ریایین
خالک یابیت توتیای مدینه اهل یقین
کشت اصنان تن اخضر مسیحا خورشید
در صفات ذلالت پالک گفت و نه الغالبین
در میان سورق و فغان سلطان امین
صفدر روز چهارم نافه خیز لرزه
در نهایت بعد محمد حق بخرج جاریین
این رباعی هست ورم عدسی کرد و نه
اینها که تورا طبع و منقاد نشاند
از فکر عنایت دوزخ ازاد شدند
در باب که مهر ماه انجم شب روز
از مهر خجبت تو ایجا شدند
اهل از آن ساعت که در دوشوق را در ماه
خاند در سبزه کی را چون مهر ویران کنم
از شراب بی نیاز خیمش را مستون کنم
مخلیق را بیار تا قدر ایمان کنم

انچه باز مدعا می بخشم آن کنم
مدحت شایسته است را از الازجان کنم
در دم آخر روز و روزه چون ایمان کنم
این رباعی گویم قطع نظر از جور کنم
چون مهر خجبت علی بر تن ماست
پیوسته صفات منفیت بر دل قنات
که نامه ملازم عصیت کنشتر نیاه
غم نیست که در روز جزایا و زمانه
این سپاه نصر تو دین شریعت را مهر
از فروغ برق فیض هستایا ثانی
در دم دامن اسب وقت عزت جلالت و بگو
خشنی از لوع هزار قبرت بدو منبر
ناشدم ملاح در گاه توای عالی پیر
این رباعی نالعا می گفت بارین صغیر
ملاهم که از خلق علی الکا همیم
در مملکت فاق قناعت شاهیم
صد شکر که نالعا باقبال میشد
خالک قدم علی ولی الله همیم
مخمس
اول از نغمه کفتم با خدا عشق است عشق

چون بدیدان محض و ضعیف و ناله و غلغله افغان
روى خود و عالم را ندانند خال اند افغان
این ربایى را بویوسف خوشیند از بر افغان
در روز طهر برین نور توای معدن جود
اینده شرف ستگان رحمت سجود
بروانه کنه نیت دیگر از عرض برین
در خانه کعبه امدی ناب و جود
استه نشانه که چون از بر صفیها
میرغ روح از ایشان چشم اندازد
نشان ملان شیر رب العالمین خراسم
تابع فرمان او هر مریح قلم
حضرت حق را وکیل امصطفی باب
افتاب برج دین میر بر شاه عجم
عقل از دل در نواز اندیشه کیوان حشم
این ربایى را بویوسف خوشیند از بر دهم
ای مهر تو فوق تبست در رخت روح
زانکه تو قفل ناب خمیر بفتوح
چون نام تو نقش بود بر سقین صفا
طوفان باد کدورت از کشتی نوح
عالم را دم از کشتی نوح آگاه بود

در شب معراج به راه رسول الله بود
در حرم زین عسله همدم الله بود
غالب اگر غشیب در صوف رسول الله بود

بجای قلم خیر صحت

بعد پیغمبر با قلم شریعت شاه بود
بر درش روزگسور و بیطام را راه بود
اوز اسرار نهان و مبدل گاه بود
این ربایى را بویوسف خوشیند از بر دهم
جمع محرم بجز شرف میکردند
بگذشت در هر صدف میکردند

در یاب که هر همراه انجم شب روز
بر کرد سر شاه خف میکردند
در شب معراج از حکم حکیم غیب
ستید عاقل مکلان میرفت سحر است
در فضائ عرش اعظم چون بلبلان
هر سر در دهی زاکر کز و بیان
داشتن از کز حق انقوم ذکر بر زبان
سمیع شد ساعتی ان خاتم پیغمبران
خاست نامعلوم خود کرد اندان زار
این ربایى را بویوسف خوشیند از بر دهم

هو گفت که هفتاد و سه ساله مندم
بنکر خستایا بجد من چندم
هستم چه کلید بدیست هفت حرفم
افزاید و دل و زبان الف در بندم
جواب

از هوی و فلهاء بجا صیقلی هم
صیت نه از شمار خامی و صیقل هم
از پنج بند گرفته اصل عدد
در بین نگیر و نشناختی صیقل هم
اندر صد و هفتاد و یک بینند

صبحدم آمد بران از ملک خاور افغان
افند صاحب قراف داشت بر افغان
قیغ بر گفتا خست سوره صفت کثرت
کرد چون یکمده عالم اختر افغان
جانب ملک آمدند تا که از افغان

تا غنچه چشم خویش کشایند سرخ سرخ
مشاط در دلت و ریغ زایند سرخ سرخ
خود را بگلستان بنمایند سرخ سرخ
دل را ز بلبلان بر بایند سرخ سرخ
در صیرم یک که چرخ افکند خار سبز
در باغ سبز سبز شده هم تفاف سبز
از لطیف و عدل فاسم کلر و لاق سبز
سوسن بپرک بر خط خال بساق سبز
ریحان ز خال رسته بصد تمتراق سبز
کر و بدعا انداز کر و کر و کار سبز

جای کف گرفته نگارم شراب سرخ
بارخ کشیده است رعنا نقاب سرخ
بنشسته بار قیب دلم شد کباب سرخ
بر داشت برقع از رخ جوده ماه تاب سرخ
دیدم خطی بخار ضلالت کل عدل سرخ
از غاف تا بظاف شو و هر یار سرخ
عاشق شرب وصال شود از نکار سرخ
از آب زرد که شده خضر هو شیار سرخ
هر که ظم سو و می کند از شهر سو سرخ
خضر شو در رحمت هفت چهره سرخ

رشته برشته بر لبم دم صبرند از بوی الحسن
مدعی بر پیش من دیگر مزین لاف سخن
صبر کن کوس معاند ز خطا و در خطن
دور ز شب ز شعر من دم اهل معاندین
صبر ندوم از شد عریان عداوت نامم
صاحب سبک جریب دور همی همنامم
نیت عیبی کهنه کربا بشعر سزاه جمله
هست خورشید فلک لالت ابلق غمامم
انطق خیرم دم از ان شاه معاندین
غیر من الحقیقتی شکر کار بار دیگر م

شکر الله من غلام خاندان حیدرم
از غمدا نشاند کلاه باد شاهی بر سرم
شکر گویم در دود عالم امت بیغمبر
لکه در سر تراج با بر سر شای عداوتین
تابه پیش اهل غلام دم که گویند کول وار
از ره صدق صفا گویم صبیح هفت
بهر روزم در انباشد نشان اختیار
کشته ام در باب معنی در جهان کامل
نطق من در هفت کفر کوس معاندین
یا علی که در مقام پادشاه خلق روزگار

یا علی در دم دل پس در دو چشم اشکبار
یا علی کشته کلمه در کلین ایجاد خار
یا علی حکم دار کردم در هر همان خاک عیار
چون بدهج تو زبانه حرفی است از من
وقت ان نشد تا که ختم سخن بخشود
دست بر دارم بدگاه خدای وند کنم
از خدای خواهم مرا از دوست داران نعیم
رو نمایی کن مرا یا رب هر طالع السقیم
مرغ بر دم بر صدام از دفع طوبی صبرند
گفت کلچین دور شاه سلطان صبر ناهنجار
گفت کلچین ابن سخن از اهل جاندار و کار

گفت کلچین میکنم تارخ و زرا اشکار
گفت کلچین از هزار بیت پیچ صد شمار
صاحب این نظم جنتی بخور ای زنده

غش

شور و سبست فصل بهار و روز بهار سبز
روزی زین روز هست کرد کار سبز
از هر طرف که سبز شود اشک سبز
بلبل کند فغان که زنده لاله زار سبز
هر شاخ و هر شکوفه هزاران هزار سبز

تا بگوید بر سره بر همان عالم تخلص نماید
دارم از هر عالمی بر دست خود مقصد بیاورم
کرده ام روشن ز هر شاه دین صدیق
انکه لا سیفش صلا بر لام الف لامینند
حقین دانم علی را من امام اولم
غیر هر مال با کشف نیست بر جان دلم
یا علی صلا هم و بر در که تنو علیا بسم
از ره احسان بکن شاهان تو لطف قائم
ببیل طبع دم از انان افتخار منزند
ای پشور از علاءت نام من کو نیک
از شراب لطف من خود زانبر و موهوم
خوبش را از عکس زنجیرم مریض بپوشن
مهر شغری بر روی خود سر بپوشن
ز ناکه از قلای غیظ خطا و امیزند
صاحب پادشاه گشتم تا ز فیض هفت چهار
پیش ترکت من بسر بارش نشان اختیار
از تبر زینم شود خصم شکسته در کنار
تا گشتم حمد خدای و ند کردم که در کار
البقم در عرض اعلا دم ز صولامینند
تا اندم صلاح هفت چهارم ز رفو ز مقار

تبع جوهر دار منطق را کشیدم از غلا
مدعی بر پیش من دیگر مزه لا و لای
صیقل هم بر رفیق تو تبع سخن ناله لای
دم رسیدم منطق من در روز هجای
ایلیق من میرند بهلوس جرج چارمین
ز ناکه و زنجیر را ای خصم در میدان
کسوف من میرند دم از امیر المومنین
تا ز دم از کوری جبهش جریه بر زمین
برکت من دم از علی شاه و الامیرین
ز ناکه در و بر میباشتم هست حال قطب
از شراب جیت منم بکن تو را عالم بقین
کسوف با ناکه از بر ایام انشاه جبین
دو کنگر کونتم ز ناکه این دو مصرع در کین
شد دیده ام از ان شاه و لامینند
از علاءت با جریه که کنگر ایام لای
تا ناکه در و بر میدان در بر و دم جل
نیم از خصم از لطف اللهی عنف فعل
کرده ام از مدح صید و خصم اخراج
منطق من تبع سخن بر رفو علاءت
تا علم کردم علم را من بمیدان سخن

خ خدای علیدین داد کسوة از نسب
دایم رشتیم با خدا ز اقا با حسب
قال داده دل و الجلال از حضرت صلوات
ر دایم پشت پابرجا عدا
ز زکم مدح موسی را و عادم که شکر
س سر جان را فدای انست با همه زین
ش شراب مدحت شاهانه
ع صدمه خویش را از
خ ضمیمه علم بر
جای طریق هر راه را

ظا ظریف غلاف در رویشم بالاعانت
عین بر من کسوة و شد علم اسناد را
غ غبار علم مدح نثارم هیچ یاد
ف فقیر فقر من در از صولاهز بند
ف قهر بیا نغمه جان که نغمه تازان
مدح او را تا سو و جان در ترن من خون
ل غبار از مدح او دل از جهات کمال
من بد رکاه خدا و بخش کین بند
خا خا رشت طبع حریف بیجا میزند
ل لبرامیکنا بم بر مدح عسکر

انکه داده بر من در رویشم نایج سرور
خضم بکر بر من کمن دانستور
مستوانم در سخن چیدین بساط جوی
ال بقدم از مدح ال طاعت میزند
مدح مدح همدار ان شه اخبر فرا
میکنم و درم حکم ز ره زکر قدیا
کی بود یارب بر ایوان شهنشاه
فایم ال محمد پادشاه انش حاجت
انکه از رفعت علم بر جرج اعلان
و نندارم غیر بر مشاهده من بیکس

بر خیال موندنم من اینس مونس
یا علی حق نبی خواهم بغیرایم رسی
ازستم کردست جرم با خیال هر کسی
در دم رفتن که جسمم بر زمین پاهیزند
و رونق مدح کز من زبان خوش را
از کرم لطف و دای شهاها من در رویش
تا بدان سازم ز دل اندیش نشویش
از کرم خلق بر جان مخورم صد نیل
اسمان هر دم ز کین شکم بهینا زیند
ع همدانیت کین یارب ره تو فیو

سده چهارم

دلهای مرد

ایستاد میسر

بگین غش الفیای

از الف و کلام دم دم ز صو

بهرای ساق کو مشق لایم زنند

تتم تر قن ز عشق شل و لایم زنند

رغم فغان خنیم ابدی برش پام زنند

ج جمله زلف و زنجیر دم دم ز صو لایم زنند

ح حسن یا خدای

بسم الله الرحمن الرحيم